

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Selvityspyyntö

(1/5)

Sivistystyönantajat

opetus · tutkimus · luovuus

12.9.2016

KOOTTU TIETO YLIOPISTOJEN VASTAUKSISTA

Arvoisa yliopiston edustaja

Professoriliitto on tekemässä Yliopisto professorin työnantajana -selvitystä. Selvitys koostuu kahdesta osiosta: 1) yliopistojen hallinnolle lähetetty selvityspyyntö ja 2) yliopistoissa työskenteleville Professoriliiton jäsenille lähetetty kysely. Yliopistojen hallinnoille suunnattu selvitys tehdään yhdessä Sivistystyönantajien kanssa. Yliopisto professorin työnantajana -selvityksen tarkoituksena on selvittää muun muassa professoreiden tutkimusmahdollisuuksia / mahdollisuuksia taiteelliseen toimintaan, työn muutoksia, työn sisältöä, vaikutusmahdollisuuksia sekä professoreiden näkemyksiä yliopistojen henkilöstöpolitiikasta.

Pyytäisimme Teitä ystävällisesti toimittamaan alla olevat tiedot yliopistonne osalta. Vastauksensa lähettäneet yliopistot saavat hankkeen päätyttyä raportin, jossa esitellään selvityksen tuloksia.

Tiedot voi toimittaa jo olemassa olevien dokumenttien muodossa. Pyydämme lähettämään tiedot viimeistään 15.8.2016 osoitteeseen harri.hietala@sivistystyonantajat.fi.

Lisätietoja selvityksestä saa Professoriliiton järjestöpäälliköltä Raija Pyyköltä (raija.pyykko@professoriliitto.fi, puh. 09 4250 7011) tai Sivistystyönantajien ekonomistilta Harri Hietalta (harri.hietala@sivistystyonantajat.fi, puh. 0500 789 906).

Yhteistyöstä jo etukäteen kiittäen

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja
Professoriliitto

Risto Lerssi
työmarkkinapäällikkö
Sivistystyönantajat

SELVITYSPYYNTÖ YLIOPISTON HALLINNOLLE

1. Tenure track -järjestelmät

- HY: Ks. pdf:t
- JY: Dokumentaatio tenure track mallista löytyy oheisen linkin takaa <https://www.jyu.fi/toihin/vakinaistamispolku>
- OY: Ks. pdf:t. Oulun yliopistossa on neliportaisella tutkijanuralla henkilökohtaisen tutkijanuran järjestelmä(non –tenure) ja tenure track – järjestelmä(tenure). Voimassa oleva ohje tutkijanurajärjestelmiin liitteenä. Työn alla on yliopiston rekrytointiohjeiston uusiminen ja luonnos siitä on hyväksymisvaiheessa. Itse tutkijanurajärjestelmät eivät sinällään ole muutoksien kohteena, mutta tehtävien täyttöprosesseihin on tulossa tarkennuksia.
- TY: Ks. pdf. Yliopiston olemassa olevan Tenure track -järjestelmän lisäksi Turun yliopistolla on käytössä lisäksi myös tutkimusvapaat ja ne ovat molemmat sisällytettyinä Turun yliopiston uuteen strategian toimenpideohjelmaan. Turun yliopisto tulee jatkossakin kehittämään tenure track -järjestelmää ja lisäämään sen käyttöä. Tavoitteena on järjestää ja lisätä tutkimusvapaita ja tutkimusmahdollisuuksia myös opetuspainotteisissa tehtävissä. Yliopistolla on ollut vuodesta 2014 lukien käytössä Tutkimusvapajärjestelmän ohjeistus, mutta järjestely on tässä vaiheessa vielä kokeiluluontoinen ja uuden yliopiston strategian toimenpideohjelman nojalla sen käyttöä pyritään laajentamaan. Tenure Track on ollut käytössä vuodesta 2011 ja sen käytön laajentaminen sisältyy myös yliopiston uuteen 2016-2020 strategiaan.
- TaideY: Ei ole. Taideyliopiston henkilöstöpolitiikan mukaisesti yliopistossa kehitetään uralla etenemisen mahdollisuuksia.
- LY: Ks.pdf
- LTY: Ks. pdf
- TTY: Ks. pdf. Suunnitelma: Tenure track -järjestelmä otettu käyttöön vuonna 2011 ja ensimmäiset rekrytoinnit saatu toteutettua 2012. TTY on rekrytoinut 63 henkilöä tenure track -järjestelmän kautta. Tarkoitus on ylläpitää ja kehittää tenure track -järjestelmää edelleen. TTY on kokenut tenure track -järjestelmän erittäin hyödylliseksi ja hyvin toimivaksi urapoluksi tutkijan tehtävissä. "
- Aalto: Ks. pdf. Aalto-yliopiston Tenure track -järjestelmä on laatuarvioitu osana KARVIN laatuauditointia. Aallon Tenure track -järjestelmää kehitetään jatkuvasti saadun kokemuksen ja palautteen perusteella.
- Hanken: Ks. liite.
- TaY: Ks. pdf:t. Rehtorin ohje menettelystä rekrytoinneissa 4.5.2012, vakinaistamispolkua (tenure track) koskeva ohjeistus kohdassa 3 (s. 4). Tampereen yliopistossa ei sovelleta kohdan 4. mukaista uralla etenemisen mallia. Käynnissä olevan Tampere3 -prosessissa arvioidaan yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston kanssa, mitkä ovat menettelyt rekrytoinneissa tulevassa säätiöyliopistossa
- UEF: KS. pdf:t. Itä-Suomen yliopistossa on käytössä Tenure track -järjestelmä ja se on otettu käyttöön 2011. Ohjeistusta on tarkennettu vuosina 2013-2015.
- ÅA: Ks. pdf:t
- VY: Ks. pdf. Vaasan yliopistossa on suunniteltu Tenure Track -järjestelmää jo vuonna 2012. Järjestelmä kokonaisuudessaan on luettavissa oheisesta Rehtorin

päätöksestä. Vaasan yliopisto ei vielä ole palkannut tutkijoita Tenure track – urapolulle, joten käytännön kokemusta järjestelmästä ei ole. Uuden strategian mukaisesti Tenure track –järjestelmää otetaan käyttöön lähitulevaisuudessa ja rakenteilla on tällä hetkellä yritysten ja yliopiston yhteisiä tenure track – kokonaisuuksia.

2. Tutkimuskausijärjestelmät

- HY: Tutkimuskausijärjestelmä on suosituksena strategiassa.
- JY: Ks. pdf
- OY: Varsinaista järjestelmää ei ole, mutta erityisesti työllistävien hallintotehtäväjaksojen jälkeen pyritään varmistamaan työsuunnitelmissa mahdollisuus tutkimuspainotteiseen kauteen. Tutkimuskausijärjestelmää suositellaan käytettäväksi tiedekuntakohtaisissa työsuunnitelmakäytännöissä.
- TY: Ks. ylle.
- TaideY: Ei ole.
- LY: Lapin yliopistolla ei ole käytössä yhtenäistä tutkimuskausijärjestelmää, mutta tiedekunnissa on pyritty sisäisin järjestelyin tukemaan mahdollisuuksia tutkimuspainotteisiin kausiin.
- LTY: Ei ole enää käytössä professoreiden tutkimuskausijärjestelmää, sellainen otettiin käyttöön v. 2011. Professoreilla oli mahdollisuus tutkimuskauteen vuosin 2012 – 2015.
- TTY: Ei ole tällä hetkellä käytössä tutkimuskausijärjestelmää
- Aalto: Ks. pdf. Aalto-yliopistossa tenure track -professoreiden ammatillisen kasvun ja osaamisen kehittymisen tärkeä tukimuoto on tutkimusvapaa (Sabbatical Leave for Associate/Full/Distinguished Professors and Junior Leave for Assistant Professors). Aallossa on ollut käytössä toimintaohje tenure track – urajärjestelmän tutkimusvapaista 1.4.2011 lähtien. Toimintaohjeeseen tehdään juuri pieniä tarkennuksia, ja päivitetty toimintaohje tullaan vahvistamaan syyskuussa 2016. Liitteenä on toimintaohjeen päivitetty vielä vahvistamaton versio.
- Hanken: Forskningsprofessor (för 2 år, 1 professor per två år). Stiftelsens forskningsstipendier (Hanken förbinder sig att ge befrielse).
- TaY: Ei ole määritelty yhteistä tutkimuskausijärjestelmää. Tampereen yliopiston tutkijakollegiumissa työskentelee vuosittain Säätiöiden professoripoolin apurahan saaneita professoreja, ks. <http://www.uta.fi/iasr/indexfi.html>. Yliopiston henkilöstöohjelman 2012-2015 linjauksen mukaisesti tavoitteeksi on asetettu, että säännöllisin väliajoin opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluvalla henkilöllä on vuorollaan mahdollisuus syventyä tutkimukseen vähintään lukukauden ajaksi. Edellytyksenä on, että työ tukee yksikön toimintaa ja perustuu aikataulutettuun suunnitelmaan. Tieteenalayksiköt nivovat tutkimuskaudet opetusohjelmiin. Myös työsuunnitelmia koskevassa ohjeistuksessa on todettu, että yksikön työsuunnitelmat pyritään sovittamaan yhteen niin, että kukin saisi vuorollaan mahdollisuuden opetuksesta ja hallintotyöstä vapaaseen tutkimusjaksoon.
- UEF: Ks. pdf. Itä-Suomen yliopistossa on käytössä tutkimuskausijärjestelmänä sapattivapaakäytäntö, joka on otettu käyttöön 2011.
- ÅA: Rehtorin erillispäätöksellä julistetaan haettavaksi sapattivapaata.
- VY: Ei ole varsinaisesti käytössä tutkimusjärjestelmää. Sen sijaan Vaasan yliopiston professoreista yhteensä 17 henkilölle on myönnetty professoripoolin apurahaa 12 kuukauden tutkimusjakson rahoittamiseksi yhdessä yliopiston

kanssa vuodesta 2012 lähtien. Poolin sääntöjen mukaisesti professorin tutkimusjakson aikana professorin työnantajana Vaasan yliopisto on maksanut professorin bruttopalkasta 55%. Useimmat professorit ovat olleet apurahalla kaksi vuotta.

3. Yliopistossa käytössä olevat professori-johdannaiset nimikkeet ja henkilöiden lukumäärät ko. nimikkeissä

Ks. Excel

- OY: Keväällä 2016 uusitun johtosäännön mukaan käytössä ovat professorin, apulaisprofessorin ja työelämäprofessorin tehtävät. Apulaisprofessori (assistant tai associate professor) on käytössä vain tenure track – järjestelmässä. Määräaikaiseen työelämäprofessorin tehtävään on oma täyttöohjeistus ja työsopimukseen kirjataan täsmennyksenä työelämäprofessori; tällä hetkellä tehtäviä on täytetty vain yksi (lääketiede, yhteisprofessori). Tutkimusprofessorin nimike poistettiin keväällä johtosäännöstä ja käytöstä, mutta aikaisemman johtosäännön perusteella heitä on vielä kahdeksan. Pääosa heistä on yhteisprofessoreita tutkimuslaitosten kanssa.
- VY: Ks. pdf. Yliopiston Rehtorin Päätos englanninkielisten nimikkeiden käyttämisestä neliportaisessa urarakenteessa Vaasan yliopistossa (liite 2) mukaisesti tutkijatohtorin ja yliopistotutkijan englanninkielien nimikkeissä käytetään professor -termiä. Tästä syystä lisäsimme alla olevaan taulukkoon myös tutkijatohtoreiden ja yliopistotutkijoiden lukumäärät. Yleisesti ottaen ymmärrämme professori-johdannaisiksi nimikkeiksi professorit ja tutkijatohtorit.

4. Professoreiden osuus henkilökunnasta vuosittain viimeisen 10 vuoden aikana

Ks. Excel

5. Määräaikaisuuksien perusteet

- HY: Ks. pdf. Määräaikaisuuksien perusteissa kannattaa huomioida pari seikkaa: akatemiaprofessoreilla tulisi kaikilla olla määräaikaisuuden perusteena "akatemiaprofessorit ja -tutkijat", eikä "muu syy" tai "projektityö" ja apulaisprofessoreilla tulisi olla "tenure track" eikä "muu syy". On mahdollista, että nykyisistä akatemiaprofessoreista ja apulaisprofessoreista osa on aloittanut aikana, jolloin syitä "akatemiaprofessorit ja -tutkijat" ja "tenure track" ei vielä ollut järjestelmässä, ja sen vuoksi on käytetty "muu syy" tai "projektityö"-vaihtoehtoa. Lisäksi näyttää olevan yksi professori, jolla määräaikaisuuden perusteena on "tenure track", mutta tämän täytyy olla tallennusvirhe.
- JY: Ks. pdf
- OY: Ks. pdf. Tenure -tehtävissä assistant ja associate professor -tehtävät ovat aina määräaikaisia. Perusteella muu syy ovat esimerkiksi yhteisprofessuurit ja lahjoitusprofessuurit sekä yliopistosairaalan yhteistyöperusteiset osa-aikaiset professorit.
- TY: Ks. pdf

- TaideY: Taideyliopistossa on sekä toistaiseksi voimassa olevia että määräaikaista työsuhteita. Määräaikaiseksi rekrytoidaan perustellusta syystä. Perusteltu syy voi olla mm. työn luonne, sijaisuus tai muu näihin verrattava peruste.
- LY: Ks. pdf
- LTY: Ks. pdf
- TTY: Kaikki muut tehtävät paitsi professori ovat tyypillisesti määräaikaista. Tenure track -urapolun luonteeseen kuuluu, että ensimmäisten tenure track -tasojen tehtävät ovat määräaikaista ja urapolku voi johtaa toistaiseksi voimassa olevaan professorin tehtävään. Näin ollen Assistant Professorin ja Associate Professorin tehtävät ovat pääsääntöisesti määräaikaista. Professorin tehtävistä tällä hetkellä 7 kpl on määräaikaista. Näihin on jokaiseen erityinen perustelu (työntekijän oma pyyntö, uuden tieteenalan toiminnan käynnistäminen, projektityö tai määräaikainen lahjoitusprofessuuri). Osa näistä määräaikaista tehtävistä on sellaisia että ko. tieteenalalle on käynnissä vakituisen professorin rekrytointi.
- Aalto: Ks. pdf
- Hanken: Perusteita professorin tehtävän määräaikaaisuudelle 2006-2016: työsuhteen sijaisuus ja osapuolten yhteinen sopimus.
- TaY: Ks pdf
- UEF: Palkkajärjestelmästä ei suoraan saa raporttia millä perusteella työsuhteet ovat määräaikaista. Tieto näkyy ainoastaan suoraan työsopimuksella ja tämän vuoksi raportointi ko. ajalta ei ole mahdollista.
- ÅA: Ks. pdf
- VY: Vuonna 2015 Vaasan yliopistossa työskenteli yhteensä 57 professoria ja 5 tutkimusjohtajaa. Professoreista 17,5% työskenteli määräaikaissa työsuhteessa ja tutkimusjohtajista 100%. Alla olevassa taulukossa on tarkemmat tiedot.

Määräaikaisuuden perusteiden lukumäärät, professorit ja tutkimusjohtajat ajalla 1.1.2015 - 31.12.2015					
	Avoimena olevan tehtävän hoitaminen sen täyttöprosessin ajan	Muu syy	Neliportaiseen tutkijauraan liittyvä tehtävä	Projektityö	Yhteensä
Professorit	2	5	1	2	10
Tutkimusjohtajat	1	3	0	1	5
Yhteensä	3	8	1	3	15

